

Priručnik za Studente

3

Stavovi

Procena i razvoj stavova

Stavovi

Procena i razvoj stavova

Devid Beti

Priručnik za Studente

5. Izdanje

Stavovi

Procena i razvoj stavova

Priručnik za Studente

5. Izdanje

Devid Beti

U ovom priručniku su korišteni Biblijski stihovi iz navedenih prevod Biblije:

Stihovi označeni sa NLT su iz Holy Bible, New Living Translation, copyright 1996, 2004. Korišteni su uz dozvolu of Tyndale House Publishers, Inc., Wheaton, Illinois 60189. Sva prava su zadržana.

Copyright © 2021, Teen Challenge USA.

Ovaj priručnik je izdat na engleskom jeziku i izvorno nazvan, *Attitudes, 5th ed.*

Ovi materijali mogu biti umnoženi i distribuirani za upotrebu u Tin Čelindžu, sličnim programima, lokalnim crkvama, školama i drugim edukacionim ustanovama. Ovi materijali mogu biti preuzeti sa interneta na web sajtu: www.iTeenChallenge.org Institucije i pojedinci koji žele da koriste ove materijale, trebaju imati dozvolu od Global Tin Čelindž - a.

Ovaj priručnik je deo materijala za kurs *Grupne Lekcije za Nove Hrišćane* osmišljenih i kreiranih za crkve, škole, zatvorske službe, Tin Čelindž programe, i slične službe koje edukuju nove hrišćane. Priručnik za učitelje, Priručnik za studente, Vodič za pručavanje, Ispitni test, i Sertifikat o završenom kursu su dostupni u ovom materijalu. Za više onformacija o ovim lekcijama kontaktirajte:

Global Teen Challenge
PO Box 511
Columbus, GA, 31902 USA
Email: gtc@globaltc.org
Web: www.globaltc.org and www.iTeenChallenge.org

Izazov Mladima Srbija/Teen Challenge Serbia
Bulevar Evrope 30
21000, Novi Sad
Republika Srbija
Email: teen.challenge.serbia@gmail.com

Datum poslednje revizije: 02-2021

Sadržaj

Poglavlje 1. Stavovi u životu novih hrišćana.....	4
A. Šta su stavovi?	4
B. Kako koristim stavove?	5
C. Kako izgrađujem stavove?.....	5
D. Kako pokazujem svoje stavove?.....	6
Poglavlje 2. Proces izgrađivanja novih stavova.....	7
A. U kojim oblastima života treba da razvijem nove stavove?	7
B. Gde započeti u izgradnji novih stavova?	8
C. Koje će mi metode pomoći u izgrađivanju novih stavova?.....	9
Poglavlje 3. Ispravan stav koji treba da imam kada me ispravljaju ili kritikuju	14
A. Zašto ljudi imaju “pik” na mene (prave mi probleme)?	14
B. Koji biblijski stav treba imati kada nas ispravljaju ili kritikuju?.....	14
C. Koje su koristi od praktikovanja biblijskog stava kada me koriguju ili kritikuju?.....	23
D. Koji su problemi vezani za ovaj stav?	23
E. Kako da počnem da izgrađujem ovaj stav?	28
Tabele: Biblijski stav kada me Ispravljaju ili kritikuju.....	26
Poglavlje 4. Ispravan stav koji treba da imam kada korigujem nekog.....	29
A. Koga treba da ispravljam?	29
B. Koji biblijski stav treba da imamo prilikom korigovanja drugih?.....	30
C. Kako treba da korigujem druge?	32
D. Koji su neki od saveta za korigovanje drugih?.....	37
E. Koja su biblijska ograničenja u korigovanju drugih?.....	38
Zaključak.....	41

Poglavlje 1

Stavovi u životu novih hrišćana

Stavovi su kao so. Hrana koja ima pravu količinu soli je ukusna. Kažeš: “Ova je šnicla odlična!” Da li ste ikada čuli da neko kaže: “So u ovoj šnicli ima izvrstan ukus”? Kada se so koristi ispravno, ne privlači pažnju na samu sebe, ali njen uticaj je jasan, posebno kada uporedite zasoljenu hranu sa nezasoljenom.

Naši stavovi imaju jedan od najvažnijih uticaja na naš život. Možda ne analiziramo svjesno svoje stavove svaki dan, ali se njihov uticaj jasno vidi. Naš govor i naše ponašanje otkriva naše stavove.

Novi hrišćani koji žele duhovno da rastu moraće vrednovati svoje stavove. Koliko su moji stavovi biblijski? Koje treba da promenim? Koji su stavovi najvažniji u životu novog hrišćanina? Kako mogu početi da menjam svoje stavove?

Ova pitanja možda nemaju jednostavne odgovore, ali Biblija daje neka jasna učenja o našim mislima i stavovima.

Efescima 4:23

Od sada, kada ste Hristovi, mora da se dogodi duhovna obnova vaših misli i stavova.

Nas glavni cilj ovog kursa je da izgradimo temelj za nove stavove. Proces izgrađivanja Hristu sličnih stavova će se nastaviti do dana naše smrti. Ovim kursom, želimo jednostavno da da započnemo proces.

A. Šta su stavovi?

“Stav” je opšte poznata reč, ali bi većina ljudi imala poteškoća u objašnjavanju njenog značenja. Psiholozi vam mogu dati vrlo komplikovano objašnjenje. Postoji nekoliko definicija koje pomažu u objašnjavanju ove reči.

1. Obrazac razmišljanja
2. Mišljenje
3. Način kako misliš
4. Navika razmišljanja
5. Tačka gledišta
6. Razmišljanje koje sam naučio/la
7. Mentalna pozicija vezana uz činjenicu ili stanje

(Websterov Sedmi Novi Fakultetski Rečnik)

Možda ste čuli nekoga kako koristi reč “STAV” kao što je to učinio Jan. Jan je posmatrao svađu između Dvejn i Keri o tome ko treba počistiti kupatilo. “Dvejn, ti svakako imaš taj stav danas,” upao je Jan.

Ono što je Jan zapravo pod tim mislio je da Dvejn danas ima loš stav. Na ovom kursu nećemo reč “stav” koristiti na isti način kao što je to učinio Jan. Stavovi mogu biti i dobri i loši. Svi imamo stavove, koristimo ih svaki dan.

Jesu li stavovi isto što i osećanja? Oni to zaista nisu. Osećanja (emocije) nisu misli. Međutim, model razmišljanja (stav) koji imamo prema radu obično uz sebe ima vezane neke osećanja. Na primer, ako mrzite svoj posao, osećanja frustracije, srdžbe, ili gađenja mogu pratiti razmišljanja (stavove) koje o poslu imate. Ako svoj posao volite, tada će vas kada idete na posao, verovatno, ispuniti osećanje radosti.

B. Kako koristim stavove?

“Kako moji stavovi utiču na moj svakodnevni život?” Način na koji razmišljate ima velik uticaj na to kako se odnosite prema svojim svakodnevnim iskustvima. Svoje stavove koristite kako bi odlučili šta će te misliti, reći, i učiniti kao reakciju na svakodnevne situacije.

Još jedno pitanje može nam pomoći u razumevanju ove teme. “Zašto mi trebaju stavovi?” Oni vašem mozgu olakšavaju posao. Velik deo svakog dana provodimo radeći nešto što smo već pre učinili puno puta: Ustajanje, rad, jelo, posao, život sa porodicom ili našim prijateljima.

Naši stavovi, modeli razmišljanja, pomažu nam u određivanju kako ćemo reagovati na svaku od ovih uobičajnih aktivnosti. Ne razmišljamo svesno kako ćemo reagovati kada nas pozovu za sto, na večeru. Većina nas će reagovati s pozitivnim razmišljanjem, posebno ako smo gladni i hrana dobro miriše.

C. Kako izgrađujem stavove?

Proces izgradnje stavova počinje od rođenja. Svakodnevna iskustva imaju uticaj na izgrađivanje stavova. Kao dete, preuzeli ste mnoge stavove svojih roditelja, braće i sestre kao i od ostali rođaka. Takođe važan uticaj na izgradnju stavova ima vaše mišljenje.

Televizija, radio i druge stvari u vašem domu i zajednici odigrali su veliku ulogu u razvijanju vaših stavova. Kada ste krenuli u školu na vas su uticali vaši učitelji, učenici u razredu i predmeti koje ste učili.

Kako neka osoba formira stavove?

Postoji nekoliko načina kako izgrađujemo stavove u svom životu. Evo nekih od njih.

1. Kao rezultat tvog dnevnog iskustva
2. Posmatrajući druge ljude
3. Jednostavno ih učiš
4. Možete proučavati i pamtiti nove obrasce ponašanja

Da li se naši stavovi menjaju? Svaki dan se susrećemo sa novim iskustvima. Ona mogu pomoći da učvrstimo naše stavove ili mogu učiniti upravo suprotno. Ako vam vaš model

reakcija otežava vaš život i stvara probleme, verovatno ćete promeniti taj svoj stav. Svoje stavove, obično, menjamo kako bi olakšali život.

Vrlo je važno znati da smo odgovorni za svoje stavove. Čak iako ste kao malo dete naučili određenu tačku gledišta, još uvek ste za to odgovorni. Ne možete kriviti svoje roditelje, učitelje ili svoju okolinu. Sa Božijom pomoći možeš promeniti bilo koji stečeni stav.

D. Kako pokazujem svoje stavove?

Stav je obrazac razmišljanja. Ne mogu videti tvoje misli a ni ti moje. Kako onda možemo prepoznati nečiji stav?

Pre svega saslušaj o čemu osoba govori. Možeš videti na koji način osoba razmišlja o nečemu po tome šta priča ili ne priča o toj stvari. Ako želiš da više saznaš o njihovim stavovima – postavi pitanje – i pažljivo ih saslušaj.

Takođe stavove pokazujemo po tonu glasa, našim govorom tela—kako sedimo ili stojimo ili možda držimo šake i pesnice. Gledanje u lice neke osobe isto tako može da nam govori o njenim stavovima. Da li su namrgođeni ili se smeškaju. Da li su im oči pune dobrote prema tebi ili sevaju “munje i gromovi” iz njih.

Poglavlje 2

Proces izgrađivanja novih stavova

Jeste li se ikada našli u situaciji kada ste ostali bez reči? Bili ste posramljeni ili preplašeni jer niste znali šta da kažete ili učinite.

Kada ste suočeni sa potpuno novom situacijom, vaš mozak kaže: “Samo malo. Nemam nikakav stav kako bi ti rekao kako trebaš da reaguješ”. Tada brzo vrednujete situaciju i odlučite kako će te reagovati.

Ako se ponovo i ponovo susrećete sa ovom istom, novom situacijom, verovatno će te razviti konačan, predvidiv stav. Izgrađićete model reagovanja na ovu situaciju. Za kratko vreme, vaše će reakcije dolaziti tako prirodno da nećete svesno ni razmišljati o tome kako će te reagovati. Vaš nov stav čvrsto je postavljen.

A. U kojim oblastima života treba da razvijem nove stavove?

Nov hrišćanin često ima stavove koji se ne uklapaju u nov život koji Hrist želi da živimo. Filipljanima 2:5 kaže: “Vas stav treba da bude isti kakav je pokazao Isus Hrist”. Koje je stavove razvio Isus? Koji su najvažniji stavovi koje novi hrišćanin treba da izgradi? Na času smo razgovarali o nekoliko biblijskih stihova koji nam govore o tome šta treba izbaciti iz naših života, i nove stvari koje Hrist želi da u njega unesemo. U mnogim slučajevima to znači odbaciti neke stare modele razmišljanja i zameniti ih sa novim stavovima.

Proverite u svojim beleškama sa časa koji su stavovi navedeni u Efezanima 4:17-32 i Kološanima 3:5-15. Ovde su neka druga područja za koja su novi hrišćani izjavili da u njima treba da razviju nove stavove.

1. Odbacivanje ponosa
2. Prihvatanje kritika i saveta sa razumevanjem
3. Odnositi se prema drugima sa poštovanjem
4. Učiti da volimo druge
5. Priznati da nisam u pravu
6. Učiti da se uzdam u Gospoda kada prolazim teškoće i iskušenja
7. Odnos prema poslu
8. Odnositi se prema porodici korektno
9. Imati ispravan stav prema seksu
10. Biti poslušan osobama od autoriteta
11. Prihvatati sebe
12. Promeniti svoj stav prema korišćenju droga
13. Oprostiti drugima

Za tebe, proces izgrađivanja novih stavova može biti lagan. Međutim, ako ti je teško, seti se da je Bog obećao sa će ti dati snagu i mudrost za ono što On želi da činiš.

Filipljanima 4:13

Sve mogu učiniti po Hristu koji mi daje snagu.

Jakov 1:5-6

⁵Ako vam je potrebna mudrost—ako zaista želite da znate šta Bog želi da činite—tražite od Njega i On će vam je rado dati. On neće odbiti vašu molbu.

⁶Ali kada tražite, budite potpuno uvereni da ćete dobiti odgovor, jer sumnjičav um je nesiguran poput talasa koga vetar na moru baca tamo - amo.

B. Gde započeti u izgradnji novih stavova?

Ljudi razmišljaju različito. Bog nas je stvorio sa sposobnošću razmišljanja—i dao nam je odgovornost da razvijamo naše razmišljanje. U Rimljanima 12:2, koji su zapisani ispod, apostol Pavle nam daje odgovornost da radimo na promeni našeg načina razmišljanja.

Rimljanima 12:2 nam daje novu ideju u vezi stavova. “Nemojte dozvoliti da vas ovaj svet stavlja u svoj kalup, nego dozvolite Bogu da vas promeni tako da stavovi koje imate u vašem umu budu promenjeni. Na ovaj način će te dokazati u praksi da je Božija volja dobra, prihvatljiva i savršena”.

Efescima 4:23 daje nam uputstva šta da radimo. “Morate učiniti duhovnu obnovu vaših misli i stavova.”

Veoma je teško menjati stavove koje smo imali većinom života. Bog je međutim spreman da nam pomogne. Ali, odakle krenuti?

1. Koje stavove treba da menjam?

Morate odlučiti koji stav želite da promenite. Na primer, recimo da želite promeniti svoj stav prema poslu.

2. Koja razmišljanja čine moj sadašnji stav o toj stvari?

Na prvi pogled, ovo može izgledati kao jednostavan zadatak, ali mnogo puta naši su stavovi takva navika uma, da nismo svesni šta zapravo mislimo o određenoj stvari. Reagujemo bez razmišljanja.

Razmislite šta mislite o svom poslu. Da li ga mrzite, podnosite ili ga volite? (Možda ga i volite previše!). Kako postupate na poslu to pokazuje vaš stav. Da li ste neuredni ili vrlo precizni? Da li ste spori ili prebrzi? Da li ste dosledni ili nepouzdana?

3. Gde želim stići?

Recimo da vas sadašnji stav nije onakav kakvog bi Hrist hteo da imate. Ali šta je uključeno u biblijski stav prema poslu? Morate imati cilj ukoliko želite značajne promene u svom stavu prema poslu.

Proučavanje Biblije je ovde vrlo važan korak. Pronađite šta Bog govori o radu. Knjiga Izreka ima puno toga da kaže o toj temi. Dva stiha u Novom zavetu imaju neke ključne ideje koje vam mogu pomoći da saznate koji su to važni delovi biblijskog stava prema poslu.

Kološanima 3:23

**Šta god da činite činite svim srcem.
Činite to za Boga a ne za ljude.**

2. Korinćanima 8:11

A sada to delo i dovršite! Kao što ste bili spremni da ga započnete tako ga i dovršite prema mogućnostima.

Može vam pomoći ako ključne misli za koje smatrate da čine biblijski stav prema poslu, zapišete na papir.

4. Kako ću tamo stići?

Koji su to specifični koraci koje će te poduzeti kako bi odbacili svoj stari stav prema poslu i zamenili ga biblijskim? O tome ćemo govoriti kasnije u ovom delu. Ovaj proces promene neće se desiti automatski. Trebaće vremena, puno samodiscipline i teškog rada.

Duh Sveti će vam pomoći. Mogu vam pomoći i vaši prijatelji ili porodica, posebno ako im objasnite šta pokušavate učiniti.

5. Koliko je jaka moja želja za izgradnjom ovakvog biblijskog stava?

Proces promene vašeg stava može biti bolno spor. Možete pasti u iskušenje da zaboravite celu stvar i jednostavno nastavite da “budeš svoj.” Ali Bog je vrlo jasan u svojim uputstvima - moramo “skinuti” stare navike, želje i stavove, i “obučiti” nove. Rast ponekad može biti bolan, ali dugoročno gledano, nagrada ga čini vrednim truda. Put pravog bogatstva počinje s biblijskim stavom prema poslu.

C. Koje će mi metode pomoći u izgrađivanju novih stavova?

Pogledajmo izbliza dva različita pristupa u našem menjanju stavova. Možemo menjati svoje razmišljanje, koje će dovesti do promena u ponašanju, ili možemo početi menjati svoje ponašanje, što će dovesti do promene u našem razmišljanju. Koji je način bolji? To zavisi od vaše ličnosti i određenom stavu koji nastojite promeniti.

1. Promena ponašanja

Hoze nikada nije uživao na poslu. Ako ikako može, uvek će posao odložiti koliko god bude mogao. Svaki put se žali kada mora da napravi neki posao. Oni koji ga poznaju, često napominju da posao radi loše. Ponekad, vrlo retko, Hoze se interesuje za posao koji radi i nastavlja s njim do kraja.

Hoze je odlučio da napravi neke promene u svom stavu prema poslu. Mogao bi početi sa jednostavnom odlukom. “Kada treba da uradim neki posao, neću se žaliti i počecu da radim odmah”.

Dok radi na poslu, može pokušati posao uraditi najbolje što može. Takođe, može upamtiti biblijske stihove koji će mu pomoći da izgradi biblijski model razmišljanja prema poslu. Jedan takav stih je u 2. Poslanici Korinćanima 8:11. Prva rečenica u tom stihu kaže, “A sada to delo i dovršite!” Sati meditacije, proučavanja i molitve nisu najbolji način razvijanja biblijskog stava prema poslu. Učenje je dobro, ali sam posao je najbolje mjesto za promenu stava.

2. Korinćanima 8:11

A sada to delo i dovršite! Kao što ste bili spremni da ga započnete tako ga i dovršite prema mogućnostima.

Ako si trenutno učenik ili student, verovatno imaš zadatke za rad kod kuće (Domaće zadatke). Recimo da želiš promeniti svoj stav prema domaćim zadacima. Možda mrziš da pišeš zadatke. Najbolje mesto za promenu stava može biti dok pišeš zadatke. Nemoj provesti sate pokušavajući promeniti svoj stav pre nego počneš raditi domaći zadatak.

Dok radiš zadatke, možeš videti kako se tvoj stav menja, posebno nakon što si završio sve svoje zadatke. Umesto da mrziš svoje domaće zadatke (i učitelje koji ih zadaju), možeš početi osećati radost. Moguće je promeniti mišljenje o zadacima ako to zaista želiš.

2. Promena razmišljanja

Neke stavove je lakše promeniti tako što prvo počnete od svojih razmišljanja. Na primer, Džim je, pre nego što je postao hrišćanin, imao vrlo nebiblijske moralne stavove. Tokom nekoliko zadnjih godina, živio je sa više različitih žena, ali se nikada nije oženio. Sada Džim želi da izgradi biblijski stav prema seksu. Gde treba započeti?

Za Džima, proces promene stava može biti teži nego promena ponašanja. Lakše mu može biti da prestane sa svojim nebiblijskim seksualnim ponašanjem prema ženama, ali to neće automatski promeniti njegove misli.

Ovo je primer stava koji se može promeniti počevši sa promenom razmišljanja. Džim treba pažljivo da proučava šta Bog govori o tome kakav bi trebao biti stav hrišćana prema seksu. Kako bude prihvatao Božija merila i učinio ih delom svog razmišljanja, menjaće se i njegov stav. Džim će takođe, morati da nauči kako se odupreti napadima đavola, požudi i drugim seksualnim gresima.

Kako će Džim menjati svoja verovanja, menjaće se i njegovi stavovi. Kad počne delovati prema svojem novom verovanju, to će mu pomoći da osnaži njegov nov model razmišljanja.

Dakle, šta je bolje - početi menjati razmišljanje, ili početi sa ponašanjem? Kako možete znati šta je najbolje za vas? Vas najbolji učitelj može biti iskustvo. Pokušajte oba načina. Zapravo, nije važno koji put izaberete, važno je samo da vaši stavovi postaju sve sličniji Hristovim. Kombinacija oba pristupa takođe može biti delotvorna.

3. Kako se moje emocije (osećanja) uklapaju u promenu stavova?

Promena tvojih stavova uglavnom se svodi na promenu načina razmišljanja. Ali naše emocije su takođe blisko vezane za stavove. Ako želiš da promeniš svoje stavove, treba da vidiš koliko važnu ulogu u tome ima promena emocija.

Sendi želi da promeni svoj stav prema ustajanja ujutro. Njen prethodni stav ujutru je bio da oseća frustraciju ustajanjem. “Ja mrzim jutro!” bila je misao koja ju je ispunjavala svako jutro. Ona bi obično nekoliko puta odlagala alarm za buđenje dok ne bi ustala i onda bi jurcala da sve stigne.

Ako Sendi želi da promeni svoj stav prema ustajanju ujutru, jedan od načina je da promeni svoje ponašanje. Sendi odlučuje da krene sa promenom stava tako što pre spavanja govori sebi da neće biti negativna prilikom buđenja. Takođe, ona odlučuje da odmah na prvi alarm ustane bez gundanja.

Bez obzira na osećaje ujutru ona ustaje, bez pogovora. Sendi je zapisala stihove koji su joj pomogli, uključujući Psalam 118:24.

Psalam 118:24

Ovo je dan koji stvori GOSPOD. Radovaćemo se i uživati u njemu.

Sledećeg jutra Sendi je blokirala alarm kao i pre. Stara rečenica “Mrzim jutro!” izletela je sa njenih usana. Onda se setila svog plana za ustajanje od sinoć. Još jače je povikala “Mrzim jutro!” Ali, ipak, nekako se iskobeljala iz kreveta i otišla na umivanje.

Osećala se pomalo jadno što nije imala svoje ekstra vreme kao pre kada bi produžavala alarm za buđenje. Pokušala je da se priseti stihova koje je zapisala, ali mozak uopšte nije radio. Krevet joj je izgledao tako privlačno... kada bi samo još malo dremnula!

Ali umesto toga, namestila je krevet, obukla se i otišla na doručak. Sada je imala dovoljno vremena za sve i nigde nije žurila.

Trebalo je zaista više od jednog jutra da Sendi promeni svoje ponašanje. Takođe, iritirajući osećaj ujutro nije nestao za jutro ili dva. Ali kada bi se fokusirala na promenu ponašanja svakog jutra i ponavljala sebi zapisani stih Psalma 118:24, polako bi počela da dolazi i promena stava.

Još jedna strategija koju Sendi može da koristi u promeni stava prema jutarnjem ustajanju uključuje da ima jutarnji tihi čas – molitvu i čitanje Svetog Pisma. Ovo još više može da joj pomogne u tome da pozitivno započne dan – da provede vreme sa Bogom.

Sendi će zaista trebati disciplina da sve ovo sprovede u delo, zato što stare navike sporo umiru.

Njene emocije su poslednje koje će se promeniti. Trebaće joj sigurno nedelje da praktikuje ovakvo ponašanje i ima ovakav stav, pre nego što zaista počne da uživa u jutrima – ali to će se dogoditi..

Veliki izazov za Sendi i sve nas je da naše emocije ne određuju naša ponašanja i ne vode naš život. Ako odlučimo da menjamo stavove, emocije će se zadnje promeniti.

4. Maštanje

Maštanje može biti delotvoran alat koje vam pomaže u izgradnji biblijskih stavova. Umesto maštanja o grehu, može se preusmeriti način maštanja. Izreke kažu “Kako čovek razmišlja, takav je”. Biblijski je princip jasan - postaješ ono o čemu razmišljaš. Druga reč koja objašnjava ovo razmišljanje je meditirati, razmišljati o Bogu.

Džim želi da izgradi biblijski stav prema seksu. Ako on mašta o tome kako može živeti taj biblijski model razmišljanja, to mu može pomoći da ojača nov stav koji izgrađuje na ovom području. Ali ako Džim stalno mašta o “dobrim starim vremenima” i sanjari o svim svojim prošlim seksualnim podvizima, to će mu ojačati njegov stari nebiblijski stav prema seksu. Ova će maštanja takođe sprečiti Džima u razvijanju biblijskog stava prema seksu.

Moramo biti svesni da će nas Satana napadati u ovoj oblasti života. Možeš zateći sebe u tome da u svom maštanju uživaš u “filmu” koji je neki događaj koji sigurno nije baš ugodan Isusu. Ako budeš delovao/delovala u skladu sa tim mislima, maštanjima sigurno odlaziš u greh.

Izazov da izgradiš nov stav prema “filmovima” u tvojoj glavi može biti ogroman. Možda ne možeš tako lako sprečiti da takav film počne u tvojoj glavi, ali imaš sposobnost da ga “prekineš ugasiš”. Možeš primeniti “test istine” za takav film. Da li Isus želi da mislim o tome? Ako je odgovor ne, zameni takvo razmišljanje sa nečim što je bogougodno na tu temu.

Satana će ne samo doneti “film” u tvoj um, već će doneti i dotok odgovarajućih emocija. Iako će to sve biti možda privlačno, to će biti način da te Satana odvraća od Boga i navede na greh.

Takođe, Satana će iskoristiti priliku za osudu kada otkriješ koliko je grešno imati takve “filmove” u glavi. Ovu osudu Satana će iskoristiti da te obeshrabri da se nikada nećeš promeniti na tom životnom planu.

Izazov sa kojim se svi suočavamo je da ispunimo um Božijom istinom. Pamćenje biblijskih stihova i meditacija o njima je najbolji način da pobedimo u toj bitki. Odluči da ćeš koristiti test istine za svaki “film” koji počinje da se odigrava u tvom umu. Kreiraj svoje sopstvene “filmove za um” i zamisli sebe kako hodaš sa Isusom, suočavajući se sa izazovima dana.

5. Koristi lično biblijsko proučavanje u izgradnji novih stavova

Jedan od najboljih načina kako promeniti stavove je da svoj um ispunite Božijom Reči. Ono što ulazi u vaš um je ono o čemu razmišljate. Zapamtite stihove koji se odnose na nove modele razmišljanja koje želite da izgradite. Svaki dan ponovo prođite te stihove. Dan i noć

meditirajte nad tim istinama. Dok svoj um ispunjavate Božijom istinom, videćete da je izgrađivanje biblijskih stavova lakše.

Evo nekoliko modela za proučavanja Biblije koji vam mogu pomoći u izgradnji novih stavova.

1. Napravi spisak situacija u kojima si imao/la loš stav.
2. Pitaj Boga: “Koji nov stav želiš da koristim danas?”.
3. Zapiši koje biblijske stavove treba da izgradiš.
4. Povežite to sa vašim biblijskim proučavanjem. Proučavaj stihove koji se odnose na taj stav.
5. Postavite današnje ciljeve. Napravite spisak onog što danas možete učiniti, a pomoći će vam izgraditi ovaj biblijski stav.
6. Vrednujte rezultate nakon što dovršite ostvarivanje današnjih ciljeva.

Nema jednostavnih koraka u menjanju stavova, ali Bog nam je obećao pomoć. Filipljanima 1:6 kaže, “Siguran sam u ovo isto da će onaj koji je počeo dobro delo među vama dovršiti ga do dana Hrista Isusa”.

Poglavlje 3

Ispravan stav koji treba da imam kada me ispravljaju ili kritikuju

A. Zašto ljudi imaju “pik” na mene (prave mi probleme)?

Marija je došla da živi u Tin Čelindž pre samo tri dana. Sada je vrlo ljuta. Juri do direktora programa i kaže, “Zašto mi svo osoblje pravi probleme? Da li imaju neki “pik” na mene? Kud god se okrenem, neko mi kaže da uradim ovo ili da prestanem da radim ono. Zašto me ne ostave na miru? Šta je ovo mesto? Zatvor?”.

Klod je nedavno postao hrišćanin i sada ide u crkvu u svom mestu. Niko od njegove porodice nije hrišćanin tako da je biti među hrišćanima, posebno u crkvi, za njega novo iskustvo. Zadnje dve nedelje, jedan od đakona u crkvi, poziva Kloda na stranu i govori mu o stvarima koje je video da Klod radi tokom nedelje. Klodu se ljudi u crkvi sviđaju, ali počinje da se pita zašto se petljaju u njegov privatni život?

Da li se ponekada osećate kao Marija ili Klod? U nekoliko prošlih nedelja, jeste li se našli u situaciji u kojoj su vas ljudi kritikovali ili nastojali da ih isprave, koriguju? Teško je podneti takvu vrstu pritiska. Ali suočimo se s tim, nove hrišćane puno ispravljaju (koriguju). Takođe, videćete da njihove vođe nastoje i da ih ispravljaju i pokažu im njihove pogreške. To je bolno - bez obzira koliko su zreli. Svi mi mrzimo kada se na videlo iznose naše slabosti.

U ovom delu lekcije, želimo da ispitamo problem kritike i ispravljanja. Pogledaćemo izbliza kakav bi stav hrišćanin trebao imati kada ga ispravljaju ili kritikuju.

B. Koji biblijski stav treba imati kada nas ispravljaju ili kritikuju?

Biblija ima puno toga da kaže o tome kako bi trebali reagovati kada nas ispravljaju ili kritikuju. Mnogo puta, novi hrišćani dolaze iz pozadine gde su naučili brzo i nebiblijski reagovati na ispravljanje ili kritiku.

Stav koji imate prema kritikovanju (korigovanju ponašanja a ne ličnosti!) direktno utiče na ono što će te reći i učiniti kada vas neko kritikuje. Dakle, šta Bog ima da kaže o tom stavu? Evo jednog modela razmišljanja koji hrišćani mogu koristiti kada ih ispravljaju ili kritikuju.

Biblijski stav koji treba da imam kada me neko ispravlja (koriguje)

1. Ispravljam me (kritikuju, koriguju).
Poslovice 10:17
2. Pažljivo ću saslušati. Jakov 1:19
3. Zahvalan/na sam što me on ili ona ispravlja (kritikuju, koriguju).
1. Solunjanima 5:18
4. Pogrešio/la sam. Poslovice 28:13
5. Kako mogu sprečiti da se ova loša stvar ponovo dogodi?
Poslovice 15:31-32

Pogledaj tabelu na stranici 26-27, koja do detalja pokazuje biblijski stav koji osoba treba da ima kada je ispravlja (koriguje).

Pogledajmo izbliza svako od ovih razmišljanja koje možemo koristiti kada nas ispravlja ili kritikuje.

Razmišljanje 1: Ispravljam me (kritikuju, koriguju)

Prvi korak u biblijskoj reakciji prema ispravljanju ili kritikovanju je shvatiti da nas ispravlja. To zvuči jednostavno, ali zaustavite se na trenutak i razmislite kako reagujete kad vas neko kritikuje? Neki od nas odmah reaguju razmišljajući: “Šta ti misliš ko si ti? Brini se za svoja posla.” Osoba koja tako reaguje jasno je svesna da je kritikovana.

Ako na kritiku želiš odgovoriti biblijskim stavom, moraš da usporiš svoje reakcije, i svesno sam/a sebi kažeš: “Ispravljam me, kako mogu na ovo ispravljanje reagovati biblijskim stavom?” Mnogi će od nas morati razviti veću osetljivost na to šta se oko nas dešava. Moramo biti budni, spremni da prepoznamo ispravljanje ili kritikovanje kakvo ono stvarno jeste.

Dakle kada vas ispravlja ili kritikuje, prva stvar koju trebate da pomislite je, “Ispravljam me.” Šta treba reći u tom trenutku?

Ništa ne odgovarajte. Gledajte u osobu. Pokažite mu/joj da ste spremni da je slušate. Ostanite tihi i smireni.

Knjiga Poslovice ima više stihova koji vam mogu pomoći da reagujete ovim prvim razmišljanjem.

Poslovice 10:17

Osobe koje prihvate korigovanje na putu su života, a oni koji to odbiju i druge vode na stranputicu.

Poslovice 23:12

Otvori svoj um za uputstva i korekcije i svoje uši za reč znanja.

Poslovice 3:11-12

¹¹Dete moje, ne preziri kada te Gospod koriguje i ispravlja. ¹²Jer Gospod ispravlja one koje voli, kao što otac koriguje decu u kojoj se raduje.

Poslovice 3:11-12, jasno govore da nas Bog ispravlja. Bolan deo ove istine je da on za to ponekad koristi ljude. Na nesreću, Bog često koristi ljude koji naprave loš posao u ispravljanju drugih. Svi smo iskusili trenutke kada su nas ljudi ispravljali na pogrešan način. U tim situacijama može biti vrlo teško shvatiti da nas Bog ispravlja kroz tu osobu. Dakle, kada osećate da vas koriguju, prvo pomislite - "Ispravljaju me. (Bog me ispravlja kroz ovu osobu)".

Razmišljanje 2: Pažljivo ću saslušati

"Pažljivo ću slušati više od tri sekunde, ili koliko god mi treba da shvatim šta on/ona želi." To je vrlo jednostavna misao ali, za neke od nas, vrlo teška za sprovesti. Naši stari modeli reakcija na kritike su vrlo različiti od toga. "Čim vidim šta hoće od mene, vrati ću mu/joj." Umesto da osobu poslušas, možeš biti u iskušenju da je prekineš i daš svoju stranu priče, da odgovoriš impulsivno.

Jakovljeva poslanica 1:19-20 daje neke dobre savete koji vam mogu pomoći da sa uspehom razmišljate na ispravan način kada vas ispravljaju.

Jakov 1:19-20

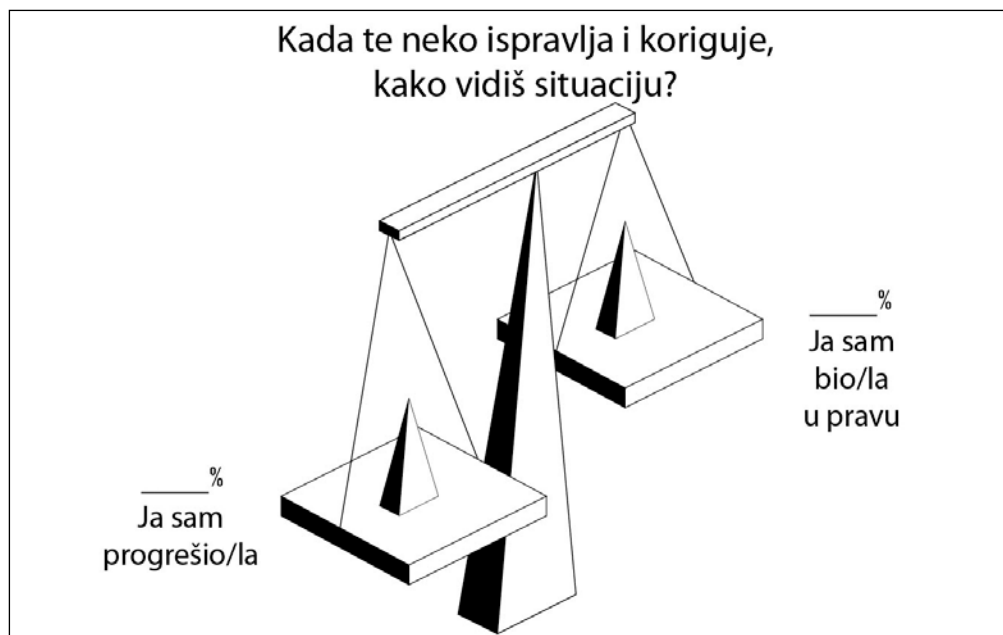
(19) Moja draga braćo, upamtite: Svako treba da bude brz da čuje, spor da kaže i spor da se razgnevi, (20) jer gnev ne stvara pravedan život kakav Bog želi da živimo.

Tri su stvari usko vezane uz ovo razmišljanje kada nas ispravljaju. Prvo, stih kaže: "Neka svaki čovek bude brz na slušanju." Dodajmo - brz na slušanju pažljivo. Drugo, Jakov kaže da trebamo da budemo "spori na govor" Za mnoge od nas, istina je upravo suprotno. Spori smo na slušanju i brzi na govor!

Ako možemo naučiti biti "brzi na slušanju" i "spori na govor", treća stvar o kojoj Jakov govori bila bi nam lakša. Budite "spori na gnev." Gnev je vrlo ubičajena u situacijama u kojima su ljudi ispravljani ili kritikovani. Vrlo je lako reagovati gnevom kada osoba koja nas ispravlja, čini to na pogrešan način.

Veoma često se dešava da naš odgovor na ispravljanje nekome može biti izražen kroz rečenicu, "Čekaj malo – pa ja nisam 100% u krivu!" Time stavljamo fokus na deo gde smo mi u pravu.

Dokle god mi opravdavamo sebe i fokusiramo se na deo gde možda i jesmo u pravu, propuštamo dobru priliku da čujemo šta ne radimo dobro i to popravimo.

Za trenutak se priseti neke prošle situacije gde si bio/la korigovan/a. Koliko procenata osećaš da si bio/la u pravu? 10%? 50%? 85%? Koliko procenata nisi bio/la u pravu?

Čak i kada smo 1% u pravu, lakše je da se fokusiramo na 1%, radije nego na ono što ne činimo dobro.

Retko kada smo 100% u pravu ili 100% u krivu u situacijama. Umesto da konstanto opravdavamo sebe u situacijama, treba da se fokusiramo na ono što nam govore kada nas ispravljaju odnosno na ono što Bog želi da ispravi u nama pa nam govori kroz druge.

Ako želite koristiti biblijske stavove kada vas kritikuju, moraćete se potruditi da izgradite karakternu osobinu samokontrole.

Poslovice 13:3

Onaj koji kontroliše svoj jezik imaće dug život;a brzo uzvratanje može uništiti sve.

Jakov 1:26

Nauči da kontrolišeš svoj jezik. Ako to ne činiš, tvoja pobožnost je bezvredna.

Čak i kad verujete da osoba koja vas ispravlja ili kritikuje nije upravu, pažljivo slušajte. To može tražiti veliku dozu strpljivosti.

“Šta trebam reći kada me kritikuju ili ispravljaju?”

Ne govori ništa.

“Šta treba da uradim?”

Nastavite gledati osobu koja vas ispravlja i pažljivo slušajte. Izrazom lica pokušajte da pokažete da želite čuti šta osoba ima da kaže. (Setite se da još nije vreme da se naljutite!)

Razmišljanje 3: Zahvalan/na sam što me on ili ona ispravlja (kritikuju, koriguju)

Da li je to realno razmišljanje u trenutku dok vas ispravlja? Zašto bi ste trebali biti zahvalni, posebno ako znate da osoba nema pravo? Kako Bog može očekivati od nekog da to učini?

Prva Solunjanima 5:18, “Bez obzira šta se dešava, uvek budite zahvalni, jer to je Božija volja za vas, koji pripadate Isusu Hirstu.”

Možda je ovo razmišljanje teško da sprovedete u vaš život, ali to je naš cilj. Ako o tome možete razmišljati dok vas ispravlja ili kritikuju, lakše će vam biti da reagujete na način koji to Bog hoće. Vrlo je teško biti zahvalan i gnevan u isto vreme.

Možete početi tako da sebi kažete. “Trebao bih biti zahvalan/na što me upravo sada ispravlja. Znam da zbog toga nisam vrlo sretan/na, ali želim biti zahvalan/na”.

Možda se pitaš, “Zašto bih trebao/la da budem sretan/na kada me ispravlja? Zašto bih trebao/la da budem zahvalan/na kada je ovo bolno iskustvo?” Imajući jasno razumevanje o tome zašto bi trebali biti sretni, može nam pomoći da u tom trenutku zaista iskusimo radost.

Jedan od razloga zašto bi trebao/la da budeš sretan/na je zbog toga što nam Bog govori u 1. Solunjanima da uvek budemo zahvalni. Drugi razlog je taj što znate da ste počeli reagovati biblijskim stavom na ispravljanje i kritikanje. Postajete sve sličniji Hristu. Jakovljeva poslanica 1:2-4 daje nam neke dodatne razloge zašto bi trebali biti sretni kada nas ispravlja.

Jakov 1:2-4

(2) Kada se različite vrste iskušenja nagomilaju u vašim životima, braćo moja, nemojte ih smatrati kao uljeze, već ih pozdravite kao prijatelje (3) Pokušajte da razumete i prihvatite da su oni tu da testiraju vašu veru i da u vama razviju istrajnost. (4) Dozvolite da taj proces razvoja istrajnosti bude upotpunjen, i tada ćete postati osobe zrelog karaktera, ljudi integriteta bez slabih tačaka.

Obratite posebnu pažnju zadnjem delu četvrtog stiha. Ako želite da imate koristi od ispravljanja, izraščete u osobu “slabih tačaka”.

Već smo pre spomenuli da nas Bog ispravlja i koriguje kroz druge ljude. Drugi razlog zbog kojeg možete biti sretni je da Bog lično uzima vremena da vam pomogne kroz ovu osobu. On to čini jer te voli i želi da rasteš i postaneš bolja osoba.

Možete pasti u iskušenje da ispitujete motive osobe koja vas ispravlja ili kritikuje. Vaš stari stav u ovoj situaciji je bio, “Ova osoba samo pokušava da mi napravi probleme”.

Osoba koja koristi biblijske stavove kada je ispravlja neće nikada ispitivati motive one koja je ispravlja. Kao hrišćanima, zapovedeno nam je da druge ljubimo - to je druga najveća zapovest u Bibliji. 1. Korinćanima 13 daje ceo spisak načina na koji možemo drugima pokazati ljubav. Jedna od karakteristika ljubavi direktno govori o vašem stavu prema osobi koja vas ispravlja ili koriguje. “Ako nekog ljubite onda ćete . . . verovati mu uvek, (i) od njega očekujete najbolje” (1. Korinćanima 13:7). Unapred zaključite da vas ispravlja zbog toga jer vas vole i dovoljno brinu da bi vas ispravili.

Šta bih trebao reći i učiniti dok razmišljam da sam zahvalan što me ispravljaju?

Prvo, pokažite izražajem lica i tonom glasa prijateljsko raspoloženje i zahvalnost. Pokušajte im pomoći da se opuste i dajte im do znanja da se ne ljutite zbog toga što vas pokušavaju ispraviti.

Sada je dobar trenutak da kažete svoje prve reči od kada vas je osoba počela ispravljati ili kritikovati. Možete reći, “Hvala što si mi na to skrenuo/la pažnju,” ili “Cenim što me ispravljaš”. Odmah nastavite sa izjavom koja ide sa sledećim razmišljanjem u ovom biblijskom stavu.

Razmišljanje 4: Pogrešio/la sam!

“Pogrešio/la sam” mogu biti dve najteže reči u srpskom jeziku. Za osobu koja želi da razvije biblijski stav za situacije kada je ispravljaju, ovo je bitno razmišljanje. Uz ovo razmišljanje ide i drugo, “Šta sam učinio/la, šta je potaklo ovu osobu da misli da nisam upravu?”

Osoba koja vas ispravlja, obično kada vam govori, na umu ima sasvim određenu stvar. Vrlo je važno da pokušamo da vidimo situaciju sa njenog stajališta.

Šta trebam reći u ovom delu razgovora?

Možete reći nešto kao, “Da li to što hoćeš da kažeš je _____”.
(Ukratko objasnite šta mislite da su rekli da je vaša greška.)
“U pravu si, pogrešio/la sam (ili imao/la sam krivo, kriv/a sam).”

“Ali čekaj malo”, kažete sebi, “Nisam bio potpuno kriv. On ne zna moju stranu priče. Stvara zaključke pre nego što je čuo moju stranu. To nije pošteno. Znaš, ja imam svoja prava. Hoću pravdu!”

Vrlo je lako poricati optužbe i uzvratiti: “Ne, sve si pogrešno shvatio/la. Evo šta se zapravo desilo...” I kažemo im svoju stranu priče. Naravno, kad završimo, znamo da smo opravdani u onome što smo učinili. Nismo zaista učinili ništa loše. Tome se nije moglo pomoći. Vrlo često tada počinju svađe.

Mnogim će hrišćanima biti teško da koriste ovo razmišljanje: “Pogrešio/la sam.” Samo razmišljanje o tome je pravi izazov. A tome pridodati i prave reči, još je teže.

“Ono što razumem da kažeš je _____. U pravu si. Pogrešio/la sam.” Te reči mogu biti izrečene na nekoliko načina. Jako je važno kako ih izgovoriš.

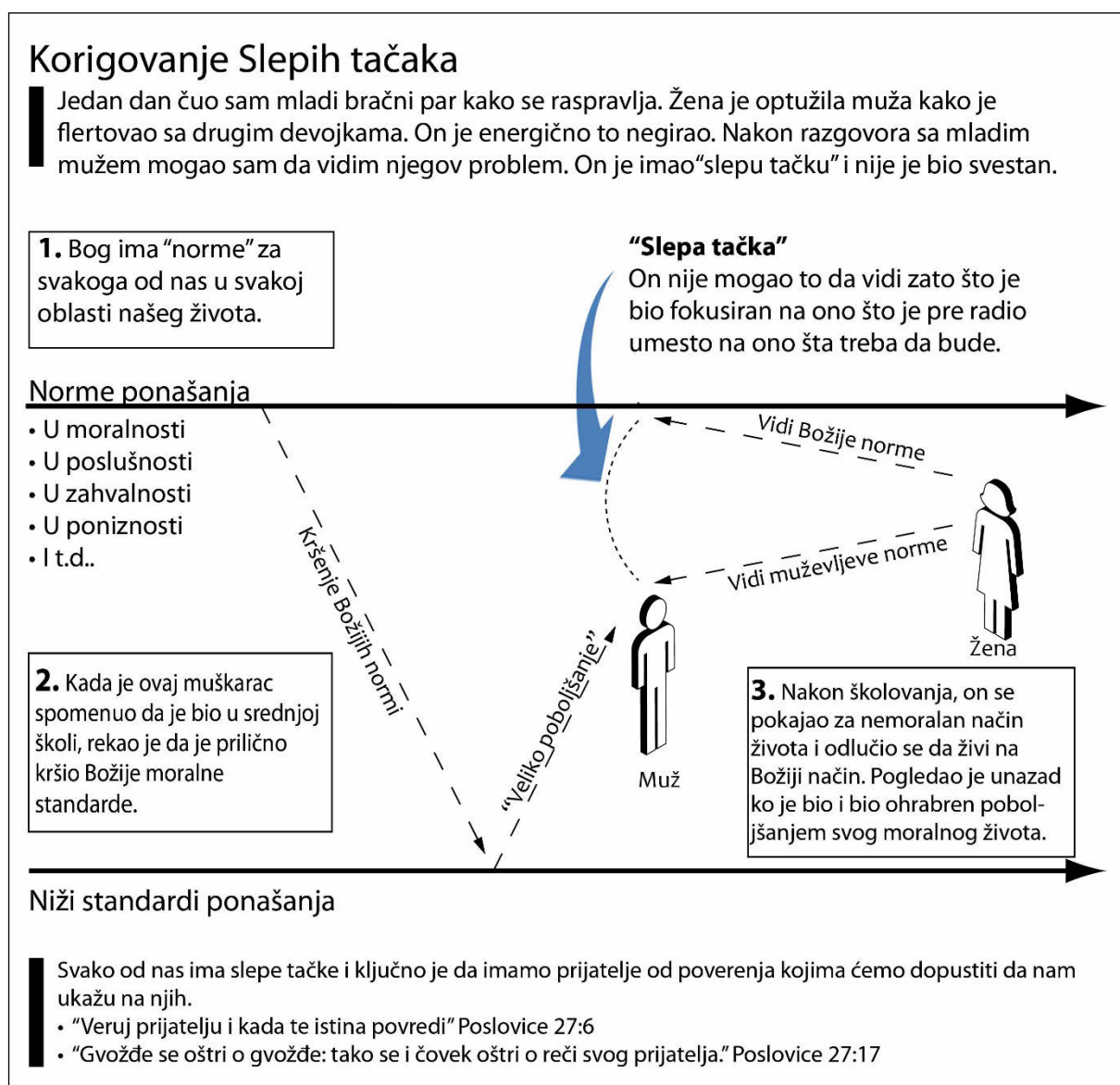
1. Možete to reći iz straha. Znae da ta osoba ima vlast pa vas može kazniti, ili vas otpustiti sa posla. Da bi se zaštitili, kažete ono što žele da čuju.
2. Možete to reći licemerno. Možete uraditi tako da to zvuči iskreno, ali u sebi to zapravo ne mislite. Znae kako druga osoba želi čuti: “Pogrešio/la sam” i onda to kažete kako bi mislili da se slažete sa njima. Biti licemer trenutno može proći, ali neće dugo trajati.
3. Možete to reći sarkastičnim tonom. To će verovatno drugu osobu razljutiti i pomoći u stvaranju žestoke rasprave.

4. Možete Bogu reći: “Pogrešio/la sam” i dopustiti da to druga osoba čuje. To ide sa onim što smo rekli u 1. razmišljanju.

Bog koristi ovu osobu kako bi vas ispravio. Dakle prava je stvar reći Bogu u ovom trenutku da nista bili u pravu. Budite iskreni sa Bogom i osobom koja vas ispravlja. Verovatno, ako to kažete žalosnim tonom glasa, i stvarno mislite to što kažete, verovatno će videti da ste iskreni.

Sledeća važna stvar koja će vam pomoći u izgradnji ovog stava je da otkrijete da imate “slepe tačke” u svom životu. Drugi to mogu lakše da primete nego ti. Odvoj vreme da pogledaš dobro ilustraciju koja govori o tim slepim tačkama u nečijem životu.

Treba da budeš voljan/na i da kažeš sebi, “Imam slepe tačke u svom životu i zato treba da slušam šta mi drugi govore.”

Neke karakterne osobine pomoći će vam da u ovom trenutku izrazite biblijski stav - poniznost, odvažnost, iskrenost, oštroumlje. Dva stiha u knjizi Poslovice govore o ovom razmišljanju koje je vezano uz vaš stav kada vas ispravljaju.

Poslovice 5:21

Jer GOSPOD jasno vidi šta čovek čini i pomno posmatra sve njegove postupke.

Poslovice 28:13

Onaj koji krije svoje grehe neće napredovati, a ko ih ispovedi i pokaje se naći će milost.

Sada treba da učinite još jednu stvar, da razlučite da li je vaše loše ponašanje bilo greh. Ako je to bio greh, trebate da ga ispovedite Bogu i molite ga za oprostjenje. Ako to nije bio greh, tada to ne treba ispovedati Bogu kao greh. Na primer, brisali ste pod i niste to učinili kako treba, poslovođa vas opomene. Priznajete mu da niste bili u pravu, i obrišete pod kako vam je rekao. Zbog toga što pod niste obrisali kako treba ne trebate od Boga tražiti oprostjenje.

Puno puta vaši će pogrešni potezi uvrediti nekoga. Ako ste nekome ukrali novac, onda trebate da odete toj osobi, ispovedite svoj greh i molite ga za oprostjenje. Budite spremni da vratite stvari koje ste ukrali ili uništili (ili njihovu vrednost).

Zaista treba hrabrosti da se kaže, "Pogrešio/la sam." Bog od nas želi tu vrstu hrabrosti. U starom Zavetu, kralj David je bio suočen sa svojim grehom koji je počinio sa Vitsavejom a potom ubio njenog muža Uriju. Davidov momentalni odgovor je bio: "Zgrešio sam protiv Gospoda!" (2. Samuilova 12:13) On se više nije trudio da bilo šta prikriva. Jednostavno je priznao greh.

Bog očekuje od nas da budemo iskreni kada sagrešimo i nismo u pravu.

Razmišljanje 5: Kako mogu sprečiti da se ova loša stvar ponovo dogodi?

Ovo razmišljanje daje značenje celom procesu ispravljanja. Nadamo se da je osoba koja vas je ispravljala to činila zbog toga jer želi da vidi vaš rast. Ovo je razmišljanje bitno ukoliko zaista želite imati koristi od ispravljanja.

"Ali šta ako me osoba jednostavno kritikovala?" kažete. Razmatranje ovog razmišljanja "*Kako mogu sprečiti da se ova loša stvar ponovo dogodi?*" može olakšati bol prouzrokovanu njihovim pristupom.

Razmatrajući ovo razmišljanje, usmerite ga, takođe, Bogu. Zamolite ga da vam da jasno razumevanje o tome kako da rastete kroz ovo iskustvo.

Jako je važno da imate stav, "Želim da učim. Želim da me Bog uči. Želim da Bog koristi druge da me nauči." Ovakav stav može učiniti bolno iskustvo u priliku za rast. Bog zaista želi da iskoristi ovakve prilike za promenu stava.

Čak i najveće sportske zvezde imaju svoje trenere i savetnike koji ih koriguju i uče kako da poboljšaju sebe. Da li želite progres na putu ka odličnosti? Pustite druge da vam pomognu.

Sledeća stvar kod ovog stava je da kada ostvarimo voljnost za korekciju u malim stvarima, kasnije možemo uvideti da smo sposobni da rešimo i veće probleme. Principi koji se nalaze u naizgled malim stvarima, često su veliki u Božijim očima. Ukrasti olovku koja košta 1\$ izgleda mala stvar, ali Bog želi da nas nauči i izgradi da budemo karakterno iskreni.

Ako dopustimo da nam mali problemi izmaknu, kasnije će nam veliki problemi prouzrokovati veliku štetu u životu.

Ovo razmišljanje, *“Kako mogu sprečiti da se ova loša stvar ponovo dogodi?”* može sprečiti svađu. Ovo razmišljanje se fokusira na budućnost umesto da se vraća u prošlost. Ako svoju pažnju usmerite na prošlost, vrlo je lako početi svađu oko detalja o tome šta se zapravo dogodilo. Progutajte svoj ponos i povređene osećaje i zamolite za pomoć. Izreke daju neka uzbudljiva obećanja onima koji to čine.

Poslovice 12:26

Pobožna osoba daje dobar savet prijatelju; opaka osoba je vodi na stranputicu.

Poslovice 13:14

Savet mudrih je kao izvor života; onaj ko ih prihvata izbegava zamke smrti.

Poslovice 15:31-32

³¹Ako slušaš konstruktivni kritičizam, naćićeš se među mudrima. ³²Ako odbiješ konstruktivni kritičizam, naudićeš sebi; ali ako poslušas korekciju omogućićeš sebi rast.

“Šta bih trebao/la da kažem u trenutku korigovanja?”

Na ne - preteći način recite: “Zainteresovan/a sam za promenu na području koje si spomenuo/la. Želeo bih te da te zamolim za pomoć. Cenio/la bih svaki predlog koji mi možeš dati o tome kako mogu sprečiti da se to ne desi ponovno.”

Možda će vam dati neke ideje. Ako to učine, odlično! Ako nemaju ideja - dajte im do znanja da je to, takođe, u redu. Budite oprezni da to ne bi rekli s pogrešnim stavom: “Kad si tako pametan da vidiš moje probleme, onda mi reci koje su mogućnosti. A ako nemaš rešenja, gledaj svoja posla.” To baš i nije pravi pristup kada tražimo pomoć.

Možete, takođe, pomoć zatražiti od prijatelja ili vođe u kojeg imate poverenja. Ne bojte se zatražiti pomoć.

Mnoge su karakterne osobine vezane uz ovaj deo vašeg stava kada vas ispravljaju. Evo ih nekoliko: iskrenost, spremnost na saradnju, poštovanje, kreativnost, i poniznost.

Svakako zahvalite na bilo kojoj ideji koju vam osoba da. Ako za vas nema saveta, zahvalite im na tome što su vas ispravili. Možete ih zamoliti da mole za vas.

Ovih pet razmišljanja su samo jedna grupa razmišljanja koja može sačinjavati biblijski stav koji koristimo kada nas ispravljaju ili kritikuju. Postoje i druga razmišljanja koja mogu biti njegov deo. Možete sami doći do nekih ideja koje će vam više pomoći. Odlično! Ono što je važno je početi izgrađivati stav koji je zaista biblijski.

C. Koje su koristi od praktikovanja biblijskog stava kada me koriguju ili kritikuju?

Kada jasno budete videli koristi primene biblijskog stava pri reagovanju na kritiku, to će vam pomoći i potaknuti vas da promenite stav. Evo nekih koristi koje možete imati primenjivanjem biblijskih stavova u svom životu.

1. Sprečavate mnoge bolne probleme, o nekima od njih govoriti ćemo u sledećem odeljku ove lekcije.
2. Bogu donosimo radost. Bogu je ugodno kad Njegovu Reč koristimo u svakodnevnom životu.
3. Bolno iskustvo možete preokrenuti u mogućnost za rast. Posebno ako praktikujete poslednje razmišljanje “Kako mogu sprečiti da se ova loša stvar ne dogodi ponovo?”
4. Možete izgraditi čvrsta prijateljstva. Ako naučite da prihvatite kritiku i vidite je kao pozitivno iskustvo, tada će te videti kako vaše prijateljstvo s osobom koja vas je ispravljala postaje čvršće.
5. Sigurno ćete naučiti nešto!

D. Koji su problemi vezani za ovaj stav?

Biće vam verovatno lakše navesti pet problema vezanih uz ovaj stav nego navesti pet koristi koje su rezultat korišćenja biblijskog stava kada vas ispravljaju. Dok pokušavate da primenite i izgradite ovakav stav kada vas ispravljaju ili koriguju, možete naići na svakovrsne probleme. Zaista je velik izazov načiniti ovaj stav delom svakodnevnog života. To zahteva vreme a ponekad se dogodi i pad. Ali, da li si voljan/na da ostvariš cilj i učiš iz grešaka?

Čak i kada koristiš ovaj biblijski stav i dalje nailaziš na probleme. Evo nekih od problema sa kojima su se drugi suočavali trudeći se da primene ovaj biblijski stav.

Možda ćeš želeti da napišeš lični komentar uz svaki od njih i koliko si se susretao/la sa njim. Možeš takođe pisati o napretku koji je ostvaren u primeni tog stava kod tebe.

1. Gnev

Jedan od najvećih problema vezanih uz ovaj stav je gnev. I vi i osoba koja vas ispravlja lako možete gnevno reagovati. Jakovljeva poslanica 1:19-20 i poslanica Efežanima 4:26-27 govore o gnevu.

Efescima 4:26-27

²⁶“U svom gnevu ne činite greh” neka sunce ne zađe, a vi da ste još gnevni,
²⁷jer gnev daje uporište đavolu.

Zadnji stih daje jasno upozorenje. Kada smo gnevni, đavo obično ima puno lakši posao da nas navede na greh.

Bilo bi puno bolje da kada nas ispravljaju reagujemo sa tugom, a ne sa gnevom. Reagujte sa tugom kada vas neko ispravlja na loš način. Vaš gnev neće mu pomoći da idući put bude uspješni u ispravljanju drugih.

2. Osoba me je na pogrešan način kritikovala

Drugi veliki problem je osoba koja vas ispravlja ili kritikuje. On ili ona obično to čine na pogrešan način. Dovoljno je teško prihvatiti korekciju kada je to učinjeno ispravno. Ponekad izgleda nemoguće prihvatiti kritiku zbog načina na koji vas druga osoba kritikuje. Tu će te morati zamoliti Duha Svetog da vam da snage da reagujete biblijskim stavom. Vidi Izreke 20:22.

Kada vas osoba ispravlja na pogrešan način, reagujte opraštanjem. Dok je Isus visio na krstu, molio je “Oče oprostite im, jer ne znaju šta čine.” (Luka 23:34) To može biti vaša molitva ako vas ispravljaju na pogrešan način. Možda ne znaju da postoji bolji način na koji vas mogu ispraviti.

3. Osoba koja me koriguje, nema prave činjenice

Koliko ste puta rekli, “On/ona ne zna prave činjenice. Ne zna šta se zapravo dogodilo”. Pre nego donesete taj zaključak i pokušate to da ispravite, neka vam daju svoju stranu priče. To može zahtevati veliku količinu strpljenja i samokontrole, ali može sprečiti svađu i daljnje nerazumevanje.

Ovde se jako dobro uklapa zlatno pravilo iz evanđelja po Luki 6:31. Na osobu koja vas ispravlja reagujte na isiti način kako bi želeli da on reaguje kada bi ste vi ispravljali njega/nju.

4. Nisam pogrešio/la!

Bog zna celu istinu. Slušajte Boga i osobu koja vam govori. Ako niste bili u pravu, Bog će drugoj osobi pomoći da uvidi istinu. Ako su ljudi krivo optužili Hrista, zašto bi očekivao da tvoj život bude drugačiji?

5. Neće mi verovati ako reagujem biblijskim stavom

Možda ste u pravu. Neki ljudi nisu nikada videli osobu koja bi reagovala biblijskim stavom kada je kritikuju. Ako ostanete mirni i nastavite koristiti svoj biblijski stav, Bog će vam pomoći da prođete kroz tu situaciju. Nije vaša odgovornost da druge prisilite da veruju u vašu iskrenost.

6. Zaboravljam da koristim novi stav kada me koriguju

Nemojete se iznenaditi ako, kada vas kritikuju, zaboravite da koristite svoj nov stav. Važno je nastaviti da praktikujemo svoj nov stav tokom vremena. Šta više, ponavljate sebi u umu ovaj stav, pa će te ga lakše koristiti u pravo vreme.

7. Osoba koja me kritikuje, ne želi da mi pomogne

“On me samo pokušava spustiti. Zapravo mu uopšte nije stalo da mi pomogne.”
Ljudi će ponekad, kad vas ispravljaju ili kritikuju, za to imati krive motive. Možda imaju iste probleme za koje optužuju vas. Vi ste odgovorni da ispravljate svoje vlastite pogreške i slabosti. Neka se Duh Sveti bavi tom osobom u njegovom/njenom problemu. Ne pokušavajte ga/je ispravljati dok on/ona ispravlja vas.

U evanđelju po Luki 6:27-28, Isus nam daje neke praktične savete o tome kako se ponašati prema ljudima koji nas kritikuju ili nam otežavaju život.

Luka 6:27-28

Kažem vam: Volite svoje neprijatelje, činite dobro onima koji vas mrze, (28) blagosiljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju.

8. Povređen/a sam kada me neko kritikuje

Mnogima od nas bilo bi teško izaviti “Povređen mi je ponos kada me neko ispravlja.” Ako nas optuže krivo, više od našeg ponosa može biti povređeno. Ali često je nas ponos onaj koji čini da osobi koja nas kritikuje želimo uzvratiti gnevom. Verovatno je ovde glavno pitanje da li želiš da rasteš ili jednostavno da zaštitiš svoj ponos?

9. Šta ako mi vođa kaže da počinim greh?

Postoje retki slučajevi kada vam vaš lider može reći da učinite nešto za šta verujete da je greh. Vi to odbijete, i on vas pokušava da vas ispravi jer niste učinili šta vam je rekao. Šta trebate učiniti? To je težak problem i trebate pažljivo da vrednujete situaciju i prosuditi da li je to zaista greh. O tome možete razgovarati sa nekim drugim zrelim hrišćaninom kojeg cenite.

O ovome problemu detaljnije se govori u *Grupne Lekcije za Nove Hrišćane*, kurs pod naslovom **Poslušnost ljudima**. Tri čoveka u Starom zavetu su se suočila sa takvom situacijom. Danijel, treće poglavlje govori nam o Šadrahovom, Mešahovom i Avednegovom odgovoru na taj problem.

Biblijski stav kada me

Moje razmišljanje	Osećanja	Pozitivni unutrašnji kvaliteti	Šta trebam reći
1. Koriguju me. Poslovice 10:17		Spremnost Osetljivost	Ništa
2. Pažljivo ću saslušati.		Iskrenost Poštovanje Strpljenje Razumevanje	Ništa
3. Zahvalan/ma sam što me on/ona koriguju. 1 Solunjanima 5:18	Radost	Zahvalnost Učtivost Iskrenost	Hvala ti da si mi skrenuo/la pažnju na to. <i>ili</i> Cenim to što me koriguješ.
4. Pogrešio/la sam. (Šta sam <u>učinio/la</u> da on/ona <u>misli</u> da sam pogrešio/la?)	Tuga Krivica	Poniznost Poštenost Osetljivost Razboritost Hrabrost Objektivnost Iskrenost Odgovornost	Ono što mi kažeš je . . . Ti si u pravu, ja sam pogrešio/la.
5. Kako mogu sprečiti da se ova loša stvar ponovo dogodi? 2 Korinćanima 8:11	Radost Ljubav	Ozbiljnost Entuzijazam Razboritost Kreativnost Kooperativnost Fleksibilnost Iskrenost Prilagodljivost Objektivnost Strpljivost Istrajnost Poštovanje	Zamolio/la bih te da mi pomogneš. Zaista cenim sve tvoje korisne savete koje možeš da mi daš da se ova loša stvar ne ponovi.

Ispravljaju ili kritikuju

Šta treba da uradim?	Stihovi	Stari stavovi (stare misli i dela)
1. Gledaj u osobu. Pokaži joj da ima svu tvoju pažnju.	Poslovice 10:17	Što me on/ona ponižavaju?
2. Nastavi da gledaš osobu. Pažljivo slušaj. Umiri se; ne idi tamo-amo.	Jakov 1:19 Poslovice 13:3 Poslovice 15:28	Ne slušaj ovu osobu. Prekidaj je u izlaganju.
3. Pokazujem prijateljstvo i respekt u mom izrazu lica i tonu glasa. Umiren/a sam.	1 Solunjanima 5:18	Budi gnevan/na. Kritikuj i osudi osobu.
4. Pokazujem da sam tužan/na po izrazu lica.	Filipljanima 2:2,3 Poslovice 28:13 Jakov 4:9	Negiraj kritike. Počni da se raspravljaš.
5. Pokazujem ozbiljnost mojim izrazom lica. Umiren/a sam. Postavi ciljeve i sporvodi ih. Poslovice 12:26	2. Korinćanima 8:11 Poslovice 12:26 Poslovice 13:14 Poslovice 15:31-32 Poslovice 10:17 Jakov 1:22-25	Kaži osobi da gleda svoja posla. Istakni probleme koje misliš da ta osoba ima u životu.

E. Kako da počnem da izgrađujem ovaj stav?

Ako si nov hrišćanin/ka, izgrađivanje ovog novog stava može biti veliki izazov. Evo nekoliko ideja o tome gde početi. Zapamti da ti može trebati nekoliko dana ili nedelja dok usvojiš ovaj nov stav. Ali negde treba početi, korak po korak.

1. Naučite napamet razmišljanja koja čine ovaj novi stav.
2. Nekoliko puta svaki dan ponovno proučite taj novi stav.
3. Napamet naučite biblijske stihove koji idu uz svako razmišljanje.
4. Posmatrajte druge koji kada ih ispravljaju kako reaguju biblijskim stavom.
5. Prisetite se situacija u kojima ste nedavno bili ispravljan ili kritikovani. Ocenite kako ste reagovali.

Možda nećete odmah moći dobro upotrebiti svih pet delova ovog novog stava. Ali se posle svake nove situacije, zaustavite i ocenite šta ste rekli ili učinili. O čemu ste razmišljali (Šta ste mislili) kada su vas ispravljali?

Nakon toga, u svom umu ponovo prođite tu situaciju, ali ovaj put koristite biblijski stav. Šta bi ste rekli, mislili ili učinili drugačije? Ovaj način maštanja može vam pomoći videti praktične načine korištenja biblijskog stava u svakodnevnim situacijama. Ovaj tip projekta objašnjen je u Projektu 4 u Vodiču za proučavanje ovog kursa.

Poglavlje 4

Ispravan stav koji treba da imam kada korigujem nekog

Koliko ste sreli hrišćana koji stalno koriste biblijske metode pri ispravljanju drugih? Da li vam je teško setiti se ljudi koji pripadaju tom spisa ku? Većini bi hrišćana to bilo teško. Zašto?

Hrišćani često zapostavljaju proučavanje onoga što Bog ima da kaže o tome kako ispravljati druge. Mnogi od nas koji znaju šta Biblija o tome kaže nisu koristili ta uputstva u svom svakodnevnom životu.

Neki ljudi se plaše da koriguju osobe koje su učinile nešto loše. Imamo i druge koji prosto uživaju – da koriguju druge. To im je životna “misija” da uvek koriguju druge i budu neka vrsta – Božijih policajaca.

Kao hrišačnin/ka treba da budeš otvoren/a da prihvatiš korekciju bez izgovora. Takođe, kada je potrebno, treba da budeš spreman/na da i ti ispraviš nekoga ko greši.

Ovaj je stav vrlo važan u životu svakog hrišćanina. Naš bi život bio puno lepši i sretniji kada bi pri ispravljanju drugih koristili biblijski stav. Pogledajmo izbliza celo to područje ispravljanja drugih.

A. Koga treba da ispravljam?

“Da li, kao hrišćanin/ka, imam odgovornost ili slobodu bilo koga ispravljati kada učine nešto pogrešno?” Kada slušate kako ljudi reaguju kada ih ispravljaju, izgleda da je odgovor - NE! Šta Bog kaže o tome?

1. Duhovno zreo hrišćanin treba ispravljati hrišćanina koji čini greh.

Galatima 6:1

Braćo, ako i upadne ko u kakav prekršaj, takvog vi duhovni ispravljajte u duhu blagosti! I pazi na samoga sebe da i ti ne budeš iskušan.

2. Ako si na položaju autoriteta nad drugom osobom, imaš odgovornost da je ispraviš kada pogreši.
3. Roditelji imaju odgovornost da ispravljaju svoju decu.

Poslovice 13:24

Ako ne kažnjavaš svog sina, ne voliš ga. Ako ga voliš, korigovaćeš ga.

4. Da li pravila u tvom domu ili sadašnjem prebivalištu jasno daju do znanja koje su tvoje odgovornosti u ispravljanju onih koji čine nešto loše?

Možda su ti tvoji roditelji dali neka pravila koja regulišu koga, kada i kako možeš ispravljati kod kuće. Neki Tin Čelindž centri daju svakom studentu odgovornost da pazi na druge članove grupe. Ako osoba u grupi ne ispuni tu svoju odgovornost, onda se smatra da je on deo problema, i biće kažnjen jer je propustio/la da ispravi osobu koja je pogrešila.

Na drugim mestima, ljudi nemaju tu odgovornost. Ako pokušaju da isprave nekog ko čini nešto pogrešno mogli bi upasti u probleme. Proverite pravila mesta na kojem živite. Svoje učitelje pitajte da razjasne vaše odgovornosti u ispravljanju osobe koja čini pogrešno.

B. Koji biblijski stav treba da imamo prilikom korigovanja drugih?

Postoje mnoge različite metode u ispravljanju drugih. Ali možemo odrediti nekoliko ključnih misli koje bi trebale biti deo vašeg stava kada nekog ispravljate. Ove se misli (razmišljanja) mogu koristiti bez obzira na to koju od biblijskih metoda koristimo.

Biblijski stavovi koje treba da imam kada korigujem druge

1. Ova osoba je poseban Božiji prijatelj.
Želim da mogu da dam dobar izveštaj o njoj.
2. Šta je ova osoba uradila pogrešno?
3. Koji je Božiji način ispravljanja ovog problema?
4. Kako mogu pomoći ovoj osobi da sledi Božiji put?

Hajde da pobliže pogledamo svako od ovih razmišljanja.

Razmišljanje 1: Ova osoba je poseban Božiji prijatelj. Želim da mogu da dam dobar izveštaj o njoj

Bog toliko duboko voli ovu osobu bez obzira na to u čemu je pogrešila. Od samog početka morate imati na umu da je ova osoba jedan od posebnih Božijih prijatelja. Ovo razmišljanje razjašnjava, takođe, zašto ispravljamo druge. Vaš bi motiv trebao da bude da pomognete toj osobi da postane sličnija Hristu, tako da možete dati dobar izveštaj o njoj. Vrlo je lako imati pogrešne motive pri ispravljanju drugih. Na primer. Možete to učiniti tako da drugu osobu možete prikazati kao lošu. Ne smemo dozvoliti tom motivu da nas kontroliše.

Razmišljanje 2: Šta je ova osoba uradila pogrešno?

Ova misao (razmišljanje) je zapravo pitanje. Pre često nekoga počnemo ispravljati, a da se nismo upitali to pitanje. Pretpostavljamo a znamo odgovor. Često zbog onog što smo videli ili čuli, pretpostavljamo da znamo sve činjenice.

Umesto da osobi govorimo u čemu je pogrešila, trebali bi da je pitamo da nam objasni šta je učinila ili rekla. Dajte im priliku za objašnjenje. Jednom kad imate njihovu stranu priče, možete odgovoriti na pitanje - "U čemu je ta osoba pogrešila?"

Šta treba učiniti ako vidite da ste pomešali činjenice? Ako još uvek niste izneli nikakve optužbe, biće lako završiti razgovor. Ako ste već izneli neke teške optužbe na račun toga šta je ta osoba učinila, i vidite kasnije da to nije bilo tako, moraćete te da tražite oprostjenje za svoje pogrešne optužbe. Kao što možda znate iz svog iskustva, to je vrlo ponizavajuće.

Dok osobi pomažemo da shvatiti u čemu je pogrešila, moramo biti oprezni da je ne optužujemo. Naša je odgovornost da im pomognemo da ispravi pogrešku, a ne osvetiti se.

Ako ste osoba u položaju autoriteta, možda će te osobu morati kazniti zbog toga šta je učinila. Budite na oprezu da ne dopustite svojim osećajima da upravljaju vašim razmišljanjem i delima. Neka jasno vide da ste žalosni, a ne ljuti ili ponosni što ste ih uhvatili na delu.

Razmišljanje 3: Koji je Božiji način ispravljanja ovog problema?

Naša je odgovornost učiniti više nego samo ukazati na pogrešku. Galaćanima 6:1 kaže da trebamo "nežno i ponizno pomoći im da se vrate na pravi put". Kad bi Bog razgovarao s tom osobom, šta bi rekao da joj pomogne da ispravi problem? Kako bi Bog dao taj savet?

Moramo pažljivo razmišljati koji su biblijski principi povezani sa problemom o kojem razgovaramo. Osobi kojoj govorimo ne moramo uvek navoditi biblijske stihove.

Razmišljanje 4: Kako mogu pomoći ovoj osobi da sledi Božiji put?

Može biti vrlo lako upitati se ovo pitanje, ali da zaista možemo pomoći toj osobi da sledi Božiji put? To će biti puno teže nego samo o tome razmišljati. Način na koji ga ispravljate uticaće na njegovu/njenu otvorenost i spremnost da Božiji put sledi. Zbog toga nam Galaćani 6:1 govore da im "nežno i ponizno" pomognemo da se vrate na pravi put.

Ovaj proces može uzeti puno više vremena nego što je bio potrebno da osobi ukažete na pogrešku, ali ako smo zaista predani u korištenju biblijskog stava, uzećemo vremena da im pomognemo da se vrate na pravi put.

"A šta ako osoba odbije moju pomoć?" Ne možete ih prisiliti. Ako pokažete svoju spremnost da im pomognete i pravilan stav, možda promene svoje mišljenje i vrate se po pomoć. Ako ih pokušate prisiliti da im pomognete ili ih kritikovati jer su odbili vašu pomoć, stavićete prepreku u svojim međusobnim odnosima.

Ova četiri, jednostavna razmišljanja izgradiće u vama biblijski stav koji možete koristiti svaki put kada nekoga ispravljate. Ako pogledate razne situacije kada ste nekoga ispravljali,

brzo će te videti da nisu iste. Neki uključuju manje pogreške, a drugi velike probleme koje pokušavate da ispravite. U svakoj situaciji trebamo stalno moliti, “Bože čuvaj me na pravom putu. Pomozi mi da imam ispravan stav kada druge ispravljam”.

Ova četiri jednostavna razmišljanja mogu ti pomoći da imaš ispravan stav kada koriguješ drugog. Ako pogledaš na razne situacije kada si korigovao/la druge, odmah ćeš uočiti da one nisu iste. Neke su zaista podrazumevale neke male greške koje je neko napravio. Druge su zaista ozbiljne pogreške koje si trebao da izneseš pred počinioca. U svakoj ovoj situaciji nam je potrebna molitva, “Bože pomozi mi da zaista na ispravan način korigujem osobu koja je pogrešila”.

Sada pogledajmo neke od metoda i uputstva koje je dobro koristiti kada nekog ispravljam. Šta treba *reći* i *učiniti* kada koristimo biblijski stav?

C. Kako treba da korigujem druge?

“Da li postoji jednostavan model ili metoda koju mogu koristiti svaki puta kada nekog ispravljam?” Brzi pogled na Isusov život odgovoriće na to pitanje. Ne, postoje mnoge različite metode koje možemo koristiti.

1. Tri ključa za izabiranje pravog metoda za korigovanje drugih

“Kako možemo znati koju metodu koristiti?” Ovde su tri ključa koja će vam pomoći u odluci.

a. Koga ispravljam?

Ne možete uvek i za sve koristiti istu metodu. Svaka je osoba drugačija. Jedna će reagovati na vrlo nežan pristup, a druga na puno čvršći. U jednom slučaju, Isus je koristio vrlo jake reči kako bi ispravio jednog od svojih dvanaest apostola - Petra.

Matej 16:23

Isus se okrete i reče Petru, “Odlazi od mene, Satano! Ti si sablazan za mene. Tvoje misli nisu Božanske već ljudske”.

Isus nije koristio taj pristup kada je ispravljao druge ljude.

Kada razmišljate kako će te nekoga da ispravite, pažljivo odaberite najbolji pristup toj osobi. Molite Duha Svetog da vam da bolje razumevanje osobe o kojoj razmišljate.

b. Koliko ozbiljnu pogrešku je ova osoba počinila?

Ako vam dete stavlja previše margarina na hleb, ispravite ga. Ali će vaš pristup biti sasvim drugačiji ako je vaše dete upravo ukralo nečiji auto. Ozbiljnost “zločina” imaće glavni uticaj na to šta će te im reći.

Naći balans u životu je velik izazov. Činjenica da neko čini pogreške, ne znači da konstantno treba da ga korigujemo. Ovo je posebno tačno ako nije prekršen Božiji zakon.

Jedan zajednički “problem” je prepričavanje nekih gopodađaja od pre ko zna koliko meseci. Trejsi započinje svoju priču. “Sećam se pre 3 godine smo bili na odmoru. Bio je utorak i krenuli smo na plažu da se kupamo.”

“To nije tačno Trejsi,” prekida je njen muž, “Bila je u stvari sreda kada smo išli na kupanje”.

Ponekad se zapetljamo sa nekim sitnim detaljima koji zaista nemaju značaja. Ako slušate ovu priču, da li je zaista bitno da li je bila sreda ili utorak? Neke pogreške jednostavno ne treba korigovati. U situaciji u kojoj su se zatekli Trejsi i njen muž, korekcija može da izazove veće probleme od same greške koji je dan bio.

Trejsi i njen muž lako mogu da zaglave oko prepiranja da li je bio utorak ili sreda. “Zaista sam umorna od toga da me stalno koriguješ za sitnice pred prijateljima,” kaže Trejsi svom mužu.

U principu, otkriva se da njen muž ima mnogo veći problem nego ona. Da li se osećaš pozvanim da stalno koriguješ druge? Šta stalno pokušavaš da dokažeš?

Međutim imamo i suprotan prblem. Kada voljena osoba počini ozbiljan greh, a oni ćute. Nikada neće da koriguju voljenu osobu. Jednostavno stalno imaju izgovore za grešno ponašanje svojih voljenih.

Treba da nađemo balans a Bog će nam pomoći u tome. Kada zaista treba da ćutimo, a kada treba da korigujemo nekoga.

c. Vaša ličnost uticaće na metodu koju koristite

Ako ste visoki skoro dva metra i imate 120 kg samih mišica, ljudi će verovatno tiho slušati dok ih ispravljate. Ali ako imate samo 1.5 m i jedva 45 kg, onda vaša fizička veličina neće proizvesti isti učinak kao vaš veliki prijatelj. Takođe činjenica da li ste muskarac ili žena uticaće na to kako će ljudi reagovati kada ih ispravljate.

Vaša će ličnost , takođe direktno uticati na metodu koju koristite. Ako imate vrlo autoritativnu ličnost i očekujete da ljudi skoče kad kažete ,“skoči”, onda će te verovatno biti prilično čvrsti u svom pristupu. Ali ako imate vrlo tih i miran karakter, onda će te verovatno retko koristiti direktan pristup suočavanja. Neki su “prirodno rođeni” kritičari. Nemaju nikakvog straha od ispravljanja drugih. Drugi bi, ako imaju izbora, odabrali da nikada nikog ne ispravljaju.

To što je vaš učitelj uspešan u ispravljanju drugih korištenjem jedne metode, ne znači da će te to biti i vi.

Dakle, kako možete biti uspešni u ispravljanju drugih? Najvažnija karakteristika koju treba razviti je oštroumlje - učiti kako otkriti najbolji, Božiji način za svaku situaciju. Bog je obećao da će nas uvesti u svu istinu. On nam može pomoći da budemo uspešni u ispravljanju drugih. Ključ je uspeha “biti kakav jesi”, biti sličan Hristu i koristiti biblijski stav.

2. Biblijske metode ispravljanja i korigovanja drugih

Na više mesta u Bibliji data su specifična uputstva o tome kako ispravljati druge. Mnoga druga mesta govore kako dati savet. To je ono što činite kada druge ispravljate. Knjiga Poslovice je puna stihova koji govore o ispravljanju ili davanju saveta.

Treba da budemo pažljivi i da ne izvlačimo samo jedan stih iz Pisma pa kažemo, “Ovo je jedini model ispravljanja drugih, i mora da se koristi svaki put”. Bog može da nam pomogne da uzrastemo i da budemo mudri koji metod kada da koristimo. Evo tri mesta u Bibliji koja su nam praktični vodiči u ispravljanju i korigovanju drugih.

a. Galaćanima 6:1 metod korigovanja drugih

Ovaj stih se odnosi baš na one koji su počinili greh i prekršili neki Božiji zakon.

Galaćanima 6:1

Braćo (i sestre), ako neko počini greh, vi koji ste duhovni treba da ga opomenete i vratite na pravi put u duhu blagosti. Ali pazite na sebe, jer i sami možete biti kušani.

Ovaj stih kaže da oni koji su “duhovni” - duhovni vođe trebaju pomoći onima koji su pali u greh. Ako osoba čini nešto pogrešno, a to nije greh, onda je obično u redu da i osobe koje nisu duhovne vođe isprave takvu osobu. Takođe, i lider može biti kušan i treba da bude na oprezu.

Ovaj stih nam kaže i da cilj korekcije jeste obnova drugih i vraćanje na prvi put. To trebamo da učinimo u duhu blagosti.

Kako treba da prosudimo da li smo dovoljno “duhovni” da ispravimo nekoga? Ovo je možda pitanje na koje odgovor treba da tražimo kod naših duhovnih autoriteta. Takođe, to može biti predmet molitve gde od Boga tražimo vođstvo po pitanju korigovanja drugih.

Sledeće je da odeš do svog duhovnog, zrelog lidera, kažeš šta si video u životu neke osobe koju znaš i da potom zajedno dođete do zaključka kako je korigovati.

Ako osoba učini nešto što nije greh sasvim je U REDU da je i neko ko nije lider koriguje. Na primer, Jelena svoj posao radi pogrešno. Marija, Jelenina nova prijateljica, vidi problem i ispravi je. Iako Marija nije Jelenin duhovni vođa, ona je može u ovoj situaciji ispraviti.

b. Matej 18:15-17 metod korigovanja drugih

Ovaj metod korigovanja drugih je verovatno najpoznatiji biblijski metod. On nam otkriva tri nivoa procesa korigovanja. On se može koristiti u različitim situacijama.

Matej 18:15-17

¹⁵ Ako ti brat sagreši, pođi te ga ukori nasamo. Ako te poslušao dobio si svog brata nazad i izveo na pravi put. ¹⁶ Ako te ne poslušao, dovedi još jednog ili dvojicu sa sobom da sve, oslanjajući se na izjave dvojice ili trojice svedoka, bude verodostojno. ¹⁷ Ako njih ne poslušao, reci to Crkvi! Ako ni Crkvu ne poslušao, smatraj ga nezabošcem ili carinikom.

Prva stvar koju ovde vidimo je da se govori o osobi koja je hrišćanin. Sledeće što vidimo je da je osoba počinila greh—prekršila je neki od Božijih zakona. Konačno ta osoba je pogrešila protiv tebe.

Treba da budemo oprezni da ne uzimamo na sebe odgovornost da korigujemo svaku osobu za svaku grešku koju poćini. Ovi stihovi ne daju nam takav nivo odgovornosti.

Ovaj biblijski model se odnosi na situaciju u kojoj je osoba sagrešila. Međutim, to je odličan model za sve situacije u kojima ispravljamo druge. Ućinite to nasamo. Možda se možete setiti kada su vas ispravljali ili kritikovali pred drugima. Sram i gnev su verovatno bili veći nego kad bi osoba razgovarala sa vama nasamo.

Možete pasti u iskušenje da sa drugima razgovarate o tuđoj pogrešci pre nego sa samom osobom. Oduprite se iskušenju za ogovaranjem, jer će te možda promeniti svoje mišljenje kada čujete njihovu stranu priće.

Treba da budemo oprezni da ne posmatramo Matej 18:15-17 kao jedini biblijski metod za korigovanje drugih. Postoje i drugi jednako važni i adekvatni metodi u korekciji drugih.

c. 2. Timoteju 3:16 metod korigovanja drugih

Kada čitate 2. Timoteju 3:16 videćete odmah da se tu ne radi o metodu kojim ispravljamo druge. Kontekst ovog odlomka je kako Biblija može biti korištena u životu hrišćanina. Međutim, četiri principa koja se ovde nalaze daju nam idealan model za korigovanje drugih.

2. Timoteju 3:16

Svo Pismo je nadahnuo od Boga i korisno za ućenje, prekorevanje kada se sagreši, korigovanje grešaka, i davanje instrukcija za ispravan život.

2. Timoteju 3:16

Svo pismo je bogonadahnuo i korisno za ućenje u veri i ispravljanje grešaka, za ponovno ispravno usmeravanje života neke osobe i treniranje te osobe u ispravnom životu.

Evo četiri moguća pristupa korigovanju drugih.

- (1) Ućenje istine
- (2) Prekorevanje kada se sagreši
- (3) Korigovanje pogreške
(ponovno ispravno usmeravanje života neke osobe)
- (4) Davanje instrukcija za život neke osobe
(treniranje za ispravan život)

Kada proućavamo metode koje je koristio Isus, otkrivamo sa često koristi jednu od ovih metoda. Kada Ga učitelj Zakona iskušava (Luka 10:25-37), On ga ne kori zbog njegovih krivih motiva. Koristi metode br. #1 i #4.

U prvom delu njihove rasprave, Isus koristi metodu “Pouka o istini”, i razgovara o biblijskim istinama koje se odnose na pitanja tog ćoveka. Isus po njegovim reakcijama vidi

(stih 29) da ne želi da odustane od svojih pogrešnih dela. Tako On daje priču o dobrom Samarićaninu, primer metode br. 4 “Dati uputstva za pravedan život”.

Faktor trostrukog ključa o kojem smo govorili na stranama 32 - 33 uveliko će uticati na to koji će te od ovih četiri metode koristiti. Isus je pokazao veliku osetljivost za osobu koju je ispravljao. On je odabrao metodu koja će osobi pomoći, a ne samo ukazati na problem.

Prelako je koristiti metodu br. 2 “Prekorevanje kada se sgreši”. Možda ste čuli kako neki kažu, “Na kraju, nisu bili u pravu. Svi to trebaju da znaju - posebno onaj koji je kriv. Mora platiti za svoj greh.” Moramo biti osetljivi i razviti veštinu u korištenju ostale tri metode. Tada, verovatno, nećemo toliko često morati prekoravati ljude.

Pogledajmo izbliza ta četiri pristupa opisana u 2. Tim. 3:16.

1. Učenje istine

Ovaj pristup poučava jednostavne biblijske istine povezane sa problemom u životu osobe. Ponekad novi hrišćani rade pogreške jer ne znaju šta Bog od njih želi. Pomozite im da otkriju istinu. U nekim slučajevima, moraćete im pomoći videti kako se ta istina odnosi na njihov život

2. Prekorevanje kada se sgreši

“Prestani s tim!!”, čest je prekor koji koriste roditelji. U nekim je situacijama to sve što je potrebno. Dete zna šta treba činiti i kratak prekor vraća ga u red.

Moramo biti oprezni kako korigujemo druge, posebno tinejdžere i odrasle. Jednostavan prekor može biti vrlo oštar i povrediti osobu koju pokušavamo ispraviti. Druge metode ispravljanja često traže puno više vremena, ali su i rezultati puno bolji.

3. Korigovanje pogreške

Drugi način kako možemo opisati ovu metodu je, “ponovono ispravno usmeravnje života neke osobe”. Ova metoda se više usredsređuje na ispravljanje problema nastalih zbog pogrešnih delovanja neke osobe.

Ako ste na putu, i odete na pogrešan autoput, prvo što morate da uradite je da se vratite na pravi autoput. Jednostavno znati koji je put pravi neće vam pomoći. Prvo morate smisliti kako se vratiti baš na taj autoput.

Kada koristimo tu metodu, želimo pomoći osobi da se vrati na pravi put. Možda će te hteti da uzmete vremena da im pokažete kako sprečiti da se ista stvar ne ponovi.

Ovu metodu bi takođe, mogli da uporedimo sa poslom kuvara. Ako kuvate kako treba nećete svaki dan imati dim i vatru u kuhinji. Ali ako vam šporet nije dobro prikopčan, svaki put kada ga uključite može početi požar. Trenutno rešenje je ugasiti vatru, ali na duže, rešenje je pravilno prikopčati šporet na struju i koristiti sigurne metode kuvanja.

Neki ljudi već znaju kako ispravno živeti, ali im je potrebna pomoć kako bi ispravili neke probleme koji ih sprečavaju da budu uspešni.

4. Davanje instrukcija za život

Ovu metodu možemo opisati kao “treniranje u ispravnom životu” ili odgajanje u pravednosti. Ona se usredsređuje na pomoć osobi da živi ispravno (pravedno) iz dana u dan. Novi hrišćani treba da imaju jasno razumevanje o tome kako živeti čvst hrišćanski život iz meseca u mesec.

Možemo je uporediti sa učenjem kako ispravno kuvati, tako da izbegnemo vatru (i hrana ima dobar ukus).

Ponekad je najbolji oblik pomoći dati jasna uputstva o tome kako živeti ispravno. Pokazite im specifične biblijske stihove koji se odnose na problem. Pomognite im da uvide kako će im te istine, ako se primene, pomoći da žive život ugodan Bogu i neće povrediti druge ljude.

Četiri moguća pristupa data u 2. Timoteju 3:16 mogu se koristiti odvojeno ili zajedno. Duh Sveti vam može pomoći da znate koji pristup koristiti. Međutim, važno je razviti veštinu korištenja sva četiri pristupa.

D. Koji su neki od saveta za korigovanje drugih?

Ovde je nekoliko dodatnih ideja koje mogu pomoći da budete uspešni pri ispravljanju drugih.

1. Pristupi osobi sa željom da saznaš istinu

Neka vam motivi budu čisti. Ako zaista želite biti poslušni drugoj po veličini zapovedi u Bibliji, onda je sada pokažite s čistom ljubavlju za ovu osobu. Ako su učinili nešto krivo, onda ih s ljubavlju trebate pokušati ispraviti. Ako nisu pogrešili, a širi se ogovaranje ili nerazumevanje, tada trebate učiniti sve što je u vašoj moći da to raščistite. Sledite savet iz Jakovljeve poslanice 1:19 i budite brzi na slušanju njihove strane.

2. Pristupi osobi otovorenog uma

Recite joj: “Još nemam tvoju stranu priče”. Postavite otvorena pitanja i osobi dajte slobodu da objasni šta se dogodilo. Nemojte postavljati zatvorena pitanja kao: “rekršio si to pravilo, zar ne?” Ako postavljate takva pitanja, biće im jasno da ste već doneli odluku da su pogrešili.

3. Ne donosite brzoplete zaključke

Zadržite svoje zaključke dok ne čujete njihovu stranu priče. Ako osobi pristupite sa već donesenim zaključkom da nije u pravu, možete kasnije shvatiti da ste optužili pogrešnu osobu. Pažljivo praćenje ove tačke može sprečiti bolest “pregriženog jezika”.

4. Budite pozitivni u svom pristupu

Pristupite osobi sa ne pretećim, pozitivnim tonom glasa. Kako to kažete, važno je isto kao i šta kažete. Ovde se dobro uklapa zlatno pravilo - govorite sa drugima na način na koji bi ste to voleli da drugi čine kada ste vi u grehu ili učinite grešku. Jakovljevi savet je također vrlo koristan, "Budite spori da kažete" (Jakovljeva 1:19).

5. Ne pristupajte sa stavom, "Ja sam u pravu a ti si pogrešio/la"

Ako osobi pristupite sa stavom: "Ja sam u pravu, a ti si pogrešio/la", tražiš probleme. Ako imate takav stav i druga se osoba sa vama ne složi, svađa i gnev lako može uništiti pozitivne koristi koje mogu proizaći kao rezultat ispravljanja te osobe. Setite se saveta iz poslanice Galaćanima 6:1 da trebamo biti: "nežni i ponizni" u ispravljanju drugih koji su u grehu.

6. Šta ako neko neće da prihvati moje korigovanje?

Da li vam se dogodilo da ste pokušali nekoga da ispravite i sve vam je jednostavno puklo u lice? Možda su odbili da vas slušaju. Ili su vas lagali i negirali to što su počinili. Ili su oni počeli da koriguju vas.

Treba da budete oprezni da ne korigujete nekog na silu. Bog nam je rekao da govorimo istinu u ljubavi. Ako osoba odbija da vas poslušaju, a radi se o ozbiljnoj stvari, Matej 18:16 kaže da odemo do drugih osoba i iznesemo to pred njih. Dakle, treba izabrati osobe od respekta i prepustiti da ona pokuša korekciju. Ali pre svega, treba biti potpuno siguran da to Bog traži od nas.

E. Koja su biblijska ograničenja u korigovanju drugih?

Biblija nam jasno govori o našoj odgovornosti u ispravljanju drugih koji učine nešto krivo. Ali, takođe, na ovom području, Biblija hrišćanima postavlja i neka ograničenja. Kada vidite da osoba čini nešto pogrešno, pre nego što osobu počnete ispravljati, trebate da brzo pregledate ova biblijska ograničenja.

1. Da li imam isti problem?

Jedan od razloga zašto brzo uočavamo problem u tuđem životu je zbog toga što mi imamo isti problem. Matej 7:3-5 o tome daje jasna uputstva.

Matej 7:3-5

(3) Zašto gledaš trun u oku brata svoga, a brvno u svom oku ne zapazaš?

(4) Kako li možeš reći bratu: "De da ti izvadim trun iz oka!" dok je brvno u tvom oku? (5) Licemere, najprije izvadi brvno iz svog oka pa ćeš tada videti kako da izvadiš trun iz oka bratov.

“Ali niko nije savršen,” kažete. “Da li to znači da samo oni koji nemaju nikakvih problema mogu druge ispravljati?” Ne, ali model je jasan. Pobrini se za svoj problem pre nego ispravljaj nekog ko ima isti problem.

“Da li to znači da osobu koja učini nešto pogrešno trebam ignorisati, ako i ja imam taj isti problem?” Ne, ne trebate. Možda im možete pomoći bez da im se direktno suprotstavite. Na primer, možete im prići i reći da imate problem. Upitajte ih, “Možeš li mi pomoći da na taj problem nađem neke odgovore?”

Zajedno možete naći odgovore na vaš problem. Na taj način osobi pomažete rešiti problem bez direktnog suprotstavljanja.

2. Deca ne treba da ispravljaju svoje roditelje

Setite se, ispravljanje drugih je *odgovornost* koja nam je dana. To nije naše pravo ili sloboda. Bog je vašim roditeljima dao odgovornost da vas isprave kada učinite nešto pogrešno. U većini porodica, roditelji nisu dali odgovornost svojoj deci da ih ispravljaju.

Ponekad, Bog može hteti da kažete nešto svojim roditeljima. Proverite da to zaista Bog govori. Nemojte ih prekoravati. Koristite neku drugu od metoda ispravljanja.

3. Uravnoteženost u hrišćanskom životu

U hrišćanskom životu postoji mnogo toga osim ispravljanja drugih i biti ispravljan. Svaka se dobra stvar može pogrešno iskoristiti i koristiti previše. Bog nije postavio nikoga da bude njegov poseban agent za ispravljanje drugih 24 sata na dan. Ako dovoljno uporno tražite, u svakoj osobi možete naći neku pogrešku.

Bog želi da živimo život pun ljubavi i mira. Potražite ono što drugi rade dobro. Ljude prihvatite onakvima kakvi jesu usprkos njihovim pogreškama. Ovde se uklapa moderna poslovice: “Budite strpljivi, molim, Bog još nije završio sa mnom”.

4. Treba da imam prave motive

Ovde su Božija ograničenja vrlo jasna. Sve što činimo Bogu treba doneti slavu.

1 Korinćanima 10:31

Zato, šta god da činite, jedete ili pijete ili nešto drugo, sve to treba da donese slavu Bogu.

Ako je vas motiv da drugu osobu povredite ili da se osvetite, onda nije u Božijoj volji da osobu ispravite. Ponekad je lako naći opravdanje i reći da to činimo za njihovo dobro. Moramo paziti na svoje motive. Neka vaš motiv bude da proslavite Boga.

5. Ako sam ja deo problema

Ako ste prouzrokovali da druga osoba pogreši, ili na bilo koji način bili uključeni u krivicu, ne bi trebali pokušavati ispravljati drugu osobu. Na primer, ne slažete se u nečem sa drugom osobom i počnete prepirku, ne bi trebali toj osobi reći da se ne sme prepirati sa vama. Naposljetku, za svađu je potrebno dvoje.

Ako ste na bilo koji način uključeni u problem, onda imate odgovornost da prvo ispovedite svoju krivicu i od druge osobe tražite oprost. Nemate slobodu nekoga ispravljati ako ste deo tog problema.

6. Da li treba da korigujem svoje lidere?

Šta ako vas poslovođa na poslu u nečemu pogreši? Da li imate odgovornost da ga ispravite? Ključ za ovo pitanje je reč "odgovornost." Na mnogim mestima, nećete imati tu odgovornost. Vaši učitelji su oni koji će vam reći da to činite.

Ako vaš učitelj čini nešto što je protivno zakonu vaše države, onda ozbiljno razmislite kako možete biti deo rešenja. Trebate da sledite model iz evanđelja po Mateju 18 i s tom osobom pokušati rešiti problem nasamo. Ako vam to ne uspe, neka još jedan ili dvojica, svesni tog problema, pođu sa vama. Ako i to ne uspe, razmislite o tome da odete do njegovog upravitelja ili policije. Pažljivo razmislite o posledicama svog čina i znajte da možete izgubiti svoj posao. Ako ne možete rešiti slučaj, možda će te odlučiti da je najbolje dati otkaz.

Ako radite u hrišćanskoj službi ili je vaš poslovođa hrišćanin, problem ispravljanja je malo komplikovaniji. Ponekad voditelji hrišćanskih organizacija nemaju savetnika ili drugih njima bliskih voditelja. Može biti da samo njegovi zaposleni radnici znaju da je njihov vođa pogrešio. Da li zaposleni trebaju ići i drugima reći o problemima njihovog vođe? Ne. U nekim slučajevima može biti u redu da sa svojim voditeljem razgovarate o pogrešci koju čine. Budite sigurni da vas u tome vodi Gospod. Budite pažljivi u tome kako razgovarate sa njima. Prekoriti ga zbog greha, verovatno nije najbolji pristup. Ono šta kažete može biti istina, ali ako to on ne prihvati možete izgubiti posao.

Ako ste novi hrišćanin, ograničenja na tom području mogu biti još veća. Svog voditelja možete ispraviti samo u krajnjem slučaju. Pre nego pristupite svom vođi, potražite savet starijeg hrišćanina.

7. Da li ste dovoljno duhovni da bi ispravljali druge?

Ranije smo govorili o uputstvima iz poslanice Galaćanima 6:1. Kaže: "Braćo, ako i upatne ko u kakav prekršaj, takvog vi duhovni ispravljajte . . ." Ovaj stih stavlja ograničenje na to ko može ispravljati druge hrišćane - vi koji ste duhovni.

Jasniji način objašnjavanja ko može ispravljati je reći: *Duhovno zreli hrišćani*. Oni koji su duhovno zreli su u bliskom odnosu s Bogom i trebaju biti osetljiviji na vođenje Duha Svetog. Obično imaju više iskustva u ispravljanju drugih biblijskom metodom. Dakle, ako je, kada se pojavi problem, prisutan neki stariji hrišćanin, neka on ispravlja onog koji je pogrešio.

Zaključak

Stavovi igraju vrlo važnu ulogu u našem svakodnevnom životu. Novi hrišćani trebaju pažljivo preispitati svoje stavove kako bi videli da li se podudaraju sa Božijom Reči. Bog nam je obećao pomoć nam u našem rastu. S Božijom pomoći ni jedan stav nije preteško promeniti.

Kada pogrešimo ili sagrešimo, ako nas ispravljaju moramo reagovati biblijskim stavom. Možda će vam tebiti meseci da bi bili sposobni reagovati biblijskim modelom razmišljanja, ali nastavite raditi na tome.

Moraćemo se suočiti sa situacijama kada ćemo trebati da druge ispravljamo zbog nečeg što su učinili pogrešno. Ispravljanje biblijskim pristupom, toj će osobi uveliko olakšati da bi i ona mogla reagovati biblijskim stavom. Božije je obećanje jasno - "Sve mogu u onome koji mi daje snagu." (Filipljanima 4:13, KS)

